

Nume:
Prenume:
Clasă:
Școală:
.....

EDITURA PARALELA 45

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizarea în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E.C. nr. 5318/21.11.2019.

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programa școlară în vigoare pentru clasa a VIII-a, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017.

Referință științifică: Lucrarea a fost definitivată prin contribuția și recomandările Comisiei științifice și metodice a publicațiilor Societății de Științe Matematice din România. Aceasta și-a dat avizul favorabil în ceea ce privește alcătuirea și conținutul matematic.

Redactare: Andreea Roșca, Ramona Rossall

Tehnoredactare: Iuliana Ene

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Mirona Pintilie

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEGRILĂ, ANTON**

Matematică : algebră, geometrie : clasa a VIII-a /
Anton Negrilă, Maria Negrilă. - Ed. a 10-a, reviz.. - Pitești :
Paralela 45, 2021-
2 vol.
ISBN 978-973-47-3404-7
Partea 1. - 2021. - ISBN 978-973-47-3405-4

I. Negrilă, Maria

51

Copyright © Editura Paralela 45, 2021

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,
iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparalela45.ro

Anton NEGRILĂ
Maria NEGRILĂ

**matematică
algebră
geometrie
clasa a VIII-a
partea I**

ediția a X-a,
revizuită

mate 2000 – consolidare

Stimate cadre didactice/dragi elevi,

Vă mulțumim că și în acest an școlar ați ales să utilizați auxiliarele din colecția **Mate 2000+**!

Mate 2000+ este cea mai longevivă colecție din domeniul educațional la nivel național și, pentru multe generații de elevi, astăzi părinți, reprezintă sinonimul reușitei în carieră și de ce nu, în viață. Concepță și gândită de un colectiv de specialiști în domeniul educației ca un produs unic pe piața editorială din România, **MATE 2000+** a reușit să se impună, fiind în acest moment lider pe piața auxiliarelor școlare dedicate matematicii.

Tehnologia a evoluat, vremurile s-au schimbat, iar toate acestea ne fac să credem că și modul de abordare a predării se va schimba treptat. Fideli dezideratului de a oferi elevilor informații de un real folos, avem deosebita plăcere de a vă prezenta **Aplicația MATE 2000+**. Creată într-un mod intuitiv, disponibilă atât în Apple Store, cât și în Play Store, cu secțiuni dedicate elevilor și profesorilor, aplicația îmbogățește partea teoretică din auxiliarele noastre.

Rolul aplicației MATE 2000+ este de a oferi elevilor posibilitatea de a urmări într-un mod sistematizat conținuturile esențiale din programă, iar pentru profesori reprezintă un sprijin important pentru organizarea eficientă a lecțiilor, atât la clasă, cât și în sistem online.

Vă dorim o experiență de utilizare excelentă!
Echipa Editurii Paralela 45

Abrevieri:

- * Inițiere (înțelegere)
- ** Consolidare (aplicare și exersare)
- *** Excelență (aprofundare și performanță)
- **** Supermate

Legendă

- PE** = portofoliul elevului
- PP** = portofoliul profesorului
- PE-PP** = portofoliul elevului - portofoliul profesorului

Algebră

Capitolul I Intervale de numere reale. Inecuații în \mathbb{R}

PP Competențe specifice

- C₁. Recunoașterea apartenenței unui număr real la o mulțime
- C₂. Efectuarea unor operații cu intervale numerice reprezentate pe axa numerelor sau cu mulțimi definite printr-o proprietate a elementelor ei
- C₃. Utilizarea unor procedee matematice pentru operații cu intervale și rezolvarea inecuațiilor în \mathbb{R}
- C₄. Folosirea terminologiei aferente noțiunilor de mulțime, de interval numeric și de inecuații
- C₅. Interpretarea unei situații date utilizând intervale și inecuații
- C₆. Rezolvarea unor situații date, utilizând intervale numerice sau inecuații

PE-PP 1. Mulțimi de numere. Forme de scriere a unui număr

Mulțimea numerelor naturale, notată cu \mathbb{N} , este $\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots, n, \dots\}$.

Observații:

- a) Mulțimea notată cu \mathbb{N}^* este $\mathbb{N}^* = \{1, 2, 3, \dots, n, \dots\}$ și $\mathbb{N}^* \subset \mathbb{N}$.
- b) Avem, pentru orice $x, y \in \mathbb{N}$:
 - i) $x + y \in \mathbb{N}$, $x \cdot y \in \mathbb{N}$ și **consecințele**: $x + y = 0$ înseamnă $x = y = 0$, iar $x \cdot y = 1$ înseamnă $x = y = 1$.
 - ii) $x - y \in \mathbb{N}$ numai dacă $x \geq y$, iar $x : y \in \mathbb{N}$ numai dacă **există** $z \in \mathbb{N}$ astfel încât $y \cdot z = x$. Dacă acest lucru nu are loc, se folosește teorema **împărțirii cu rest**: $x = yz + t$, cu $t \in \mathbb{N}$, $0 \leq t < y$, $y \neq 0$.
 - iii) $x^y \in \mathbb{N}$, cu excepția cazului 0^0 .

Mulțimea numerelor întregi, notată cu \mathbb{Z} , este:

$$\mathbb{Z} = \{\dots, -n, \dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots, n, \dots\}.$$

Observații:

- a) $\mathbb{Z}^* = \mathbb{Z} \setminus \{0\}$; în plus, se definesc: $\mathbb{Z}_- = \{\dots, -n, \dots, -3, -2, -1\}$ și $\mathbb{Z}_+ = \{1, 2, 3, \dots, n, \dots\}$, cu $n \in \mathbb{N}^*$. Avem $\mathbb{Z}^* \subset \mathbb{Z}$, $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z}$.

$$\mathbb{Z} = \mathbb{Z}_- \cup \{0\} \cup \mathbb{Z}_+$$

- b) Pentru $x, y, z, t \in \mathbb{Z}$, avem:

- i) $x + y \in \mathbb{Z}$, $x - y \in \mathbb{Z}$, $x \cdot y \in \mathbb{Z}$.
- ii) Dacă $x^2 + y^2 = 0$, atunci $x = y = 0$.
- iii) $x : y \in \mathbb{Z}$, $y \neq 0$ dacă și numai dacă există $z \in \mathbb{Z}$, cu $x = yz$. În caz contrar, $x = yz + t$, unde $t \in \mathbb{Z}$ și $0 \leq |t| < |y|$.

Mulțimea numerelor raționale, notată cu \mathbb{Q} , este:

$$\mathbb{Q} = \left\{ x \mid \text{există } y, z \in \mathbb{Z}, z \neq 0, \text{ astfel încât } x = \frac{y}{z} \right\}.$$

Observații:

- a) Avem $\mathbb{Z} \subset \mathbb{Q}$, iar mulțimea $\mathbb{Q} \setminus \mathbb{Z}$ se numește mulțimea numerelor raționale **neîntregi**. De asemenea, $\mathbb{Q}^* = \mathbb{Q} \setminus \{0\}$.

- b) Un **număr rațional** este reprezentat de o fracție de formă $\frac{x}{y}$, cu $x \in \mathbb{Z}$ și $y \in \mathbb{Z}^*$.

Vom spune că două fracții $\frac{x}{y}$ și $\frac{z}{t}$, cu $x, z \in \mathbb{Z}$ și $y, t \in \mathbb{Z}^*$, se numesc **fracții echivalente** dacă $xt = yz$. Dată o fracție $\frac{x}{y}$, se obțin fracții echivalente cu ea prin:

- i) **amplificare**: $\frac{x}{y} = \frac{x \cdot t}{y \cdot t}$, cu $x \in \mathbb{Z}$ și $y, t \in \mathbb{Z}^*$;
- ii) **simplificare**: $\frac{x}{y} = \frac{x : t}{y : t}$, cu $x \in \mathbb{Z}$, $y, t \in \mathbb{Z}^*$ și $t \mid x$, $t \mid y$.

- c) O **fracție** $\frac{x}{y}$, $x, y \in \mathbb{Z}$, $y \neq 0$ este **ireductibilă** dacă $(x, y) = 1$.

Un **număr rațional** care este **reprezentat** de o fracție $\frac{x}{y}$, $x, y \in \mathbb{Z}$, $y \neq 0$, se scrie sub formă **zecimală** împărțind numărătorul x la numitorul y .

În funcție de factorii în care se descompune numitorul fracției ireductibile $\frac{x}{y}$, fracția zecimală poate fi:

- i) **fracție zecimală finită**, dacă în descompunerea numitorului apar **factori de 2 sau de 5**;
- ii) **fracție zecimală periodică simplă**, dacă descompunerea numitorului în produs de **factori primi** conține **alți factori decât 2 și 5**;
- iii) **fracție zecimală periodică mixtă**, dacă descompunerea numitorului în produs de factori primi conține atât factori de 2 sau și numai factori de 5, cât și un alt factor prim.

Reciproc: Dacă un număr rațional este reprezentat printr-o **fracție zecimală**, el poate fi scris sub formă de **fracție ordinată** folosind **reguli de transformare** pentru fiecare tip de fracție zecimală:

i) **fracție zecimală finită:** $\overline{a, b_1 b_2 b_3 \dots b_n} = \frac{\overline{ab_1 b_2 b_3 \dots b_n}}{10^n};$

ii) **fracție zecimală periodică simplă:** $\overline{a, (b_1 b_2 b_3 \dots b_n)} = a \underbrace{\overline{b_1 b_2 b_3 \dots b_n}}_{\text{de } n \text{ ori}};$

iii) **fracție zecimală periodică mixtă:**

$$\overline{a, b_1 b_2 \dots b_n (c_1 c_2 \dots c_m)} = \frac{\overline{ab_1 b_2 \dots b_n c_1 c_2 \dots c_m} - \overline{ab_1 b_2 \dots b_n}}{\underbrace{999\dots 9}_{\text{de } m \text{ ori}} \underbrace{0000\dots 0}_{\text{de } n \text{ ori}}}.$$

d) Pentru orice $x, y \in \mathbb{Q}$, avem $x + y \in \mathbb{Q}$, $x - y \in \mathbb{Q}$, $x \cdot y \in \mathbb{Q}$, $x : y \in \mathbb{Q}$, $y \neq 0$, $x^y \in \mathbb{Q}$, $x \neq 0$.

Mulțimea numerelor iraționale, notată cu $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$, este mulțimea numerelor care se scriu zecimal cu o **infinitate** de zecimale care **nu se repetă** periodic.

Mulțimea numerelor reale, notată cu \mathbb{R} , este mulțimea formată din **reuniunea** mulțimii numerelor raționale cu mulțimea numerelor iraționale. În mod asemănător, $\mathbb{R}^* = \mathbb{R} \setminus \{0\}$.

Avem **șirul incluziunilor**: $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$.

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Stabiliti valoarea de adevăr a propozițiilor:

- a) $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z}$; b) $\mathbb{N} \subset \mathbb{Q}$; c) $\mathbb{N} \subset \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; d) $\mathbb{N} \subseteq \mathbb{N}$; e) $\mathbb{N} \subset \mathbb{R} \setminus \mathbb{Z}$;
- f) $\mathbb{Z} \not\subseteq \mathbb{N}$; g) $\mathbb{Z} \subseteq \mathbb{Z} \setminus \mathbb{Q}$; h) $\mathbb{Q} \not\subseteq \mathbb{Z}$; i) $\mathbb{Q} \subseteq \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; j) $\mathbb{Q} \setminus \mathbb{Z} \subseteq \mathbb{Q}$;
- k) $\mathbb{R} \not\subseteq \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; l) $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q} \subseteq \mathbb{R}$; m) $\emptyset \subseteq \mathbb{Q}$; n) $\emptyset \not\subseteq \mathbb{Z} \setminus \mathbb{N}^*$; o) $\mathbb{N} \subseteq \mathbb{N}^*$.

2. Stabiliti valoarea de adevăr a propozițiilor:

- a) $8 \in \mathbb{N}$; b) $8 \in \mathbb{Z}$; c) $8 \in \mathbb{Q}$; d) $8 \in \mathbb{R}$; e) $-6 \in \mathbb{Z}$;
- f) $-6 \in \mathbb{N}$; g) $-\frac{7}{3} \in \mathbb{Q}$; h) $-8,3 \in \mathbb{R}$; i) $-\frac{9}{3} \in \mathbb{Z}$; j) $4,(5) \in \mathbb{Q}$;
- k) $\sqrt{8} \in \mathbb{R}$; l) $\sqrt{8} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; m) $\sqrt{25 - (-3) \cdot (-8)} \in \mathbb{N}$; n) $[-(-3) + (-2)]^2 \in \mathbb{Z}$.

3. Stabiliti valoarea de adevăr a propozițiilor:

- a) $\sqrt{2\frac{1}{4}} \in \mathbb{Q}$; b) $\sqrt{0,(2)} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; c) $\sqrt{2^2 \cdot 3^3} \in \mathbb{Z}$;
- d) $0,(3) + \sqrt{0,(4)} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$; e) $\sqrt{1^3 + 2^3 + 3^3 + 4^3} \in \mathbb{N}$; f) $\sqrt{2^3 \cdot 3^2 + 3\sqrt{144}} \in \mathbb{Z}$;
- g) $\{0\} \in \mathbb{R}$; h) $0 \notin \mathbb{R}^*$; i) $\{0\} \subset \mathbb{R}$; j) $2 \in \mathbb{Q} \setminus \{-2, 2\}$.

- 4.** Stabiliți valoarea de adevăr a propozițiilor:
- Produsul a două numere iraționale este un număr irațional.
 - Suma oricărora două numere iraționale este un număr irațional.
 - Suma dintre un număr rațional și un număr irațional este un număr irațional.
 - Produsul dintre orice număr irațional și orice număr rațional nenul este un număr irațional.
 - Pătratul oricărui număr irațional este un număr rațional.
 - Orice număr irațional ridicat la puterea zero este un număr natural.
- 5.** Amplificați fracțiile: $\frac{6}{10}, \frac{18}{25}, \frac{3}{5}, \frac{7}{4}$ astfel încât să aibă același numitor.
- 6.** Se consideră fracțiile: $\frac{a}{10}, \frac{a}{12}, \frac{a}{15}$ și $\frac{a}{30}$, unde $a \neq 0$. Determinați cea mai mică valoare naturală a numărului a , pentru care fracțiile reprezintă simultan numere naturale.
- 7.** a) Care dintre fracțiile: $\frac{1}{4}, \frac{6}{10}, \frac{9}{15}, \frac{12}{18}, \frac{12}{20}, \frac{7}{15}, \frac{30}{25}, \frac{30}{50}$ sunt echivalente cu fracția $\frac{3}{5}$?
- b) Amplificați cu 4 fracțiile: $\frac{1}{2}, \frac{3}{4}, \frac{5}{6}, \frac{13}{99}, \frac{8}{13}, \frac{5}{11}$.
- c) Simplificați cu 5 fracțiile: $\frac{5}{20}, \frac{15}{30}, \frac{10}{175}, \frac{20}{45}, \frac{25}{110}, \frac{30}{85}$.
- 8.** Determinați din sirul următor de fracții:
- $$\frac{1}{2}, \frac{61}{37}, \frac{2}{6}, \frac{55}{1133}, \frac{4}{21}, \frac{3}{9}, \frac{8}{15}, \frac{14}{2 \cdot 7}, \frac{85}{15}, \frac{35}{56}, \frac{19}{72}, \frac{4 \cdot 3 \cdot 5}{60}$$
- pe cele care sunt: (i) ireductibile; (ii) subunitare; (iii) supraunitare; (iv) echivalentare.
- 9.** Determinați valorile lui x , număr natural, pentru care:
- (i) $\frac{8}{x-3} \in \mathbb{N}$; (ii) $\frac{6}{x-2} \in \mathbb{Z}$; (iii) $\frac{15}{2x-1} \in \mathbb{N}$; (iv) $\frac{21}{2x+1} \in \mathbb{N}$;
 - multimile $A = \{4x, 6x + 2\}$ și $B = \{2x - 1, 2x + 1, 3x + 2\}$ au un singur element comun;
 - multimile $A = \{2x - 3, 3x - 1\}$ și $B = \{4x - 7, x + 3\}$ sunt egale.
- 10.** Scrieți sub formă zecimală următoarele fracții:
- $$\frac{4}{5}, \frac{64}{25}, \frac{5}{16}, \frac{17}{125}, \frac{13}{3}, \frac{8}{15}, \frac{28}{15}, \frac{17}{6}, \frac{35}{18}.$$
- 11.** Scrieți sub formă de fractie ordinată următoarele fracții zecimale: 4,15; 2,(18); 0,3(54); 2,534; 0,35(4); 1,8(6); 13,85; 5,02(7); 1,0025; 0,008; 2,00(3).
- 12.** Determinați multimile:
- $$A = \{x \in \mathbb{N} \mid 13 \leq x^2 \leq 50\}; \quad B = \{x \in \mathbb{Z} \mid 24 \leq x^2 \leq 121\};$$
- $$C = \{x \in \mathbb{Z} \mid 18 \leq 2x^2 \leq 98\}; \quad D = \{x \in \mathbb{N} \mid 48 \leq 3x^2 \leq 192\};$$
- $$E = \{x \in \mathbb{N} \mid 3 \leq \sqrt{x} \leq 7, \sqrt{x} \in \mathbb{N}\}; \quad F = \{x \in \mathbb{N} \mid 4 \leq \sqrt{x} < 10, \sqrt{x} \in \mathbb{N}\}.$$
- 13.** Fie multimea $A = \{0; -4; 25; -64; 0,36; 0,4; 3,(27)\}$. Determinați multimea $B = \{x \in \mathbb{Q} \mid x^2 \in A\}$.

Geometrie

Capitolul I Elemente ale geometriei în spațiu

PP Competențe specifice

- C₁. Identificarea unor figuri plane sau a unor elemente caracteristice acestora în configurații spațiale date
- C₂. Reprezentarea, prin desen sau prin modele, a unor configurații spațiale date
- C₃. Folosirea unor proprietăți de paralelism sau perpendicularitate pentru analizarea pozițiilor relative ale dreptelor și planelor
- C₄. Descrierea în limbaj matematic a elementelor unei configurații geometrice
- C₅. Alegerea reprezentărilor geometrice adecvate în vederea descrierii unor configurații spațiale și a calculării unor elemente metrice
- C₆. Modelarea unor situații practice în limbaj geometric, utilizând configurații spațiale

PE-PP 1. Puncte, drepte, plane. Determinarea dreptei

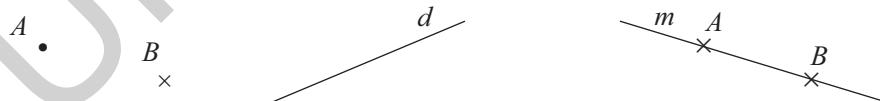

Punctul, dreapta și planul fac parte din noțiunile de bază ale geometriei în spațiu. Ele sunt noțiuni primare: nu se definesc, dar pot fi descrise.

Punctul. Se reprezintă prin atingerea vârfului unui creion bine ascuțit de foaia de scris: •, ×. Se notează cu litere mari: A, B, C, \dots .

Dreapta. Este formată din puncte și se reprezintă printr-un fir de ață foarte subțire întins la nesfârșit în ambele sensuri. Se notează cu litere mici: a, b, d, \dots .

Dacă punctele A și B sunt pe o dreaptă, atunci se poate nota dreapta cu AB .

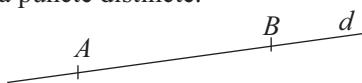

Planul. Poate fi asemănat cu suprafața liniștită a unei ape. De asemenea, planul este nesfârșit în toate direcțiile. Se notează cu litere din alfabetul grec: $\alpha, \beta, \gamma, \pi, \dots$. Un plan care conține trei puncte necoliniare A, B și C se notează prin (ABC) . Planul se reprezintă printr-un paralelogram.

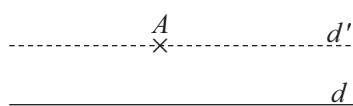

Propoziții despre puncte, drepte și plane

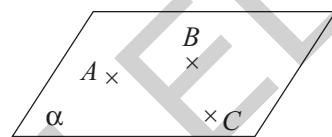
P_{1.} (Axioma dreptei) Prin două puncte distințte trece o dreaptă și numai una. Orice dreaptă are cel puțin două puncte distințte.

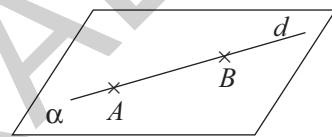
P_{2.} (Axioma paralelelor sau postulatul lui Euclid) Într-un plan, printr-un punct exterior unei drepte se poate duce o paralelă și numai una la acea dreaptă.

P_{3.} Fiind date trei puncte necoliniare, există un plan și numai unul care să le conțină. Orice plan conține cel puțin trei puncte necoliniare.

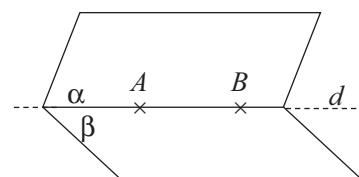

P_{4.} Dacă două puncte distințte aparțin unui plan, atunci dreapta determinată de ele are toate punctele în acel plan.

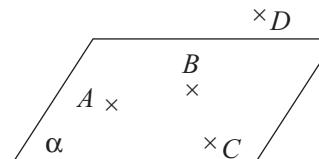

P_{5.} Dacă două plane distințte au un punct comun, atunci ele mai au cel puțin încă un punct comun.

Consecință: Dacă două plane distințte au un punct comun, atunci ele au o dreaptă comună.

P_{6.} Există patru puncte nesituate în același plan (acestea se numesc necoplanare).

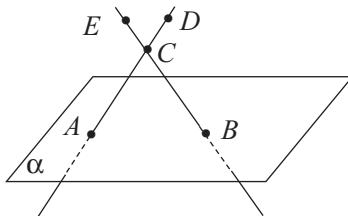

activități de învățare

PE Înțelegere *

1. Completați spațiile punctate cu răspunsul corect:
 - a) Trei puncte necoliniare determină un
 - b) Prin două puncte distințte trece o și numai una.
 - c) Dacă două plane distințte au un punct comun, atunci ele au o comună.
 - d) Patru puncte necoplanare determină un număr de drepte.
2. Stabiliti valoarea de adevar a fiecareia dintre urmatoarele propozitii:
 - a) Oricare trei puncte sunt coplanare.

- b) Patru puncte coliniare sunt coplanare.
c) Dacă două plane au două puncte comune, atunci ele au o dreaptă comună.
d) Patru puncte, dintre care oricare trei sunt coliniare, determină o dreaptă.
- 3.** Scrieți toate dreptele determinate de punctele date în figura de mai jos.

PE Aplicare și exersare **

- 4.** Fiind date patru puncte A, B, C și D , stabiliți câte drepte distințe se pot obține unindu-le două căte două în fiecare dintre situațiile:

- a) oricare trei dintre puncte sunt necoliniare;
b) trei dintre puncte sunt coliniare;
c) punctele sunt necoplanare.

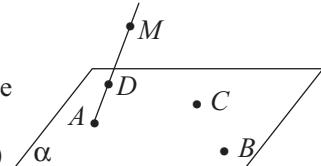
- 5.** a) Câtore drepte poate să aparțină un punct dat?

- b) Câtore plane pot să aparțină două puncte distințe date?

- 6.** În figura alăturată, punctele $A, B, C \in \alpha$, $D \notin \alpha$, $M \notin \alpha$, iar $D \in AM$.

- a) Stabiliți câte drepte distințe se pot obține unind punctele două căte două.

- b) Stabiliți dreptele de intersecție a planelor (MAB) , (DBC) și (MAC) cu planul α .

- c) Stabiliți dreapta de intersecție a planelor (BDC) și (MAC) .

PE Aprofundare și performanță ***

- 7.** Se consideră punctele necoplanare A, B, C și D , oricare trei dintre ele fiind necoliniare.

- a) Determinați câte drepte se pot obține unindu-le două căte două.

- b) Dacă $\mathcal{A}_{\Delta ABC} = 84 \text{ cm}^2$, $d(A, BC) = 14 \text{ cm}$ și $d(D, BC) = 15 \text{ cm}$, calculați $\mathcal{A}_{\Delta BCD}$.

- 8.** Fie triunghiul echilateral ABC de latură 24 cm și M un punct ce nu aparține planului (ABC) , astfel încât $MA = MB = MC = 12\sqrt{3} \text{ cm}$.

- a) Dacă $D \in BC$ astfel încât $BD \equiv DC$, calculați aria triunghiului MAD .

- b) Dacă $MN \perp AD$, $N \in AD$, calculați lungimea segmentului MN .

- 9.** Fie triunghiul echilateral ABC și M un punct exterior planului (ABC) , astfel încât $MA = 6 \text{ cm}$, $MB = MC = 6\sqrt{3} \text{ cm}$ și $MD = 6\sqrt{2} \text{ cm}$, unde $D \in BC$ și $BD \equiv DC$. Stabiliți natura triunghiului MAD și calculați aria sa.

- 10.** Se consideră pătratul $ABCD$ de latură $AB = 12 \text{ cm}$ și M un punct nesituat în planul pătratului, astfel încât $MA = 12 \text{ cm}$, $MB = MC = 6\sqrt{10} \text{ cm}$. Știind că $N \in BC$, astfel încât $BN \equiv NC$, stabiliți natura triunghiului MAN și aflați aria acestuia.

11. Punctele M, A, B și C sunt patru puncte necoplanare, $M \notin (ABC)$. Se știe că $AB = AC = 26$ cm, $MB = MC = 8\sqrt{10}$ cm, $MA = 6$ cm și $BC = 48$ cm. Dacă $D \in BC$ astfel încât $BD \equiv DC$, calculați aria triunghiului MAD .

PE-PP Supermate ****

12. Într-un plan sunt date cinci puncte distincte A, B, C, D, E , iar în afara planului este situat un punct P .

a) Care este cel mai mic număr de drepte care să treacă prin cel puțin două dintre aceste puncte?

b) Dar cel mai mare număr?

13. Fie A, B, C trei puncte distincte într-un plan α , iar D și E două puncte distincte în afara planului.

a) Care este numărul minim de drepte determinate de câte două dintre aceste puncte?

b) Dar numărul maxim?

14. Cinci puncte distincte situate într-un plan și un punct exterior acestui plan pot determina nouă drepte?

PE-PP 2. Determinarea planului

1. Trei puncte nocoliniare determină un plan (fig. 1).

Fig. 1

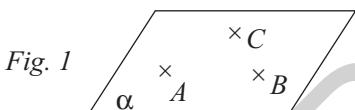
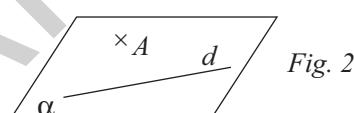

Fig. 2

2. O dreaptă și un punct care nu-i aparține determină un plan (fig. 2).

3. Două drepte concurente determină un plan (fig. 3).

Fig. 3

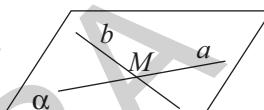
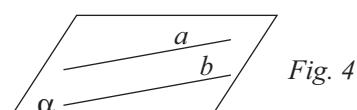

Fig. 4

4. Două drepte paralele determină un plan (fig. 4).

● ● ● activități de învățare ● ● ●

PE Înțelegere *

1. Enumerați planele determinate de patru puncte necoplanare A, B, C și D .

2. Fie un triunghi oarecare ABC și D mijlocul laturii BC . Se consideră un punct E , nesituat în planul (ABC) . Precizați valoarea de adevăr a fiecărei dintre propozițiile următoare:

- Punctul D aparține planului (BCE) .
- Planele (BCE) și (CED) coincid.
- Punctul A aparține planului (BCE) .

3. În Piața San Marco din Venetia, trei porumbei ciugulesc de pe caldarâm grăunțele aruncate de un turist. Speriați de un zgomot, porumbeii își iau zborul în direcții diferite. După cât timp se vor regăsi situați într-un același plan?

Indicații și răspunsuri

SOLUȚIILE TESTELOR DE AUTOEVALUARE POT FI CONSULTATE AICI:
(Scanați codul QR cu camera telefonului, nu din aplicația Mate2000+)

RECAPITULARE ȘI EVALUARE INITIALĂ

Teste cu exerciții și probleme recapitulative pentru pregătirea testării inițiale

Testul 1: 1. a) $2\sqrt{3}$; b) -12 ; c) $\frac{7\sqrt{2}}{5}$. 2. a) $S = \{-2\}$; b) $S = \{-1, 4\}$; c) $S = \{8\}$; d) $S = \left\{\frac{7}{4}, \frac{9}{4}\right\}$; e) $S = \{-8, 2\}$. 3. $m_g = 6$. 4. a) $S = \{(4, -3)\}$; b) $S = \{(3, 2)\}$. 5. b) $AB = 3\sqrt{5}$, $BC = 2\sqrt{5}$, $AC = 5\sqrt{5}$; $AC = AB + BC \Rightarrow A, B, C$ – coliniare; c) $M(2; 5)$. 6. 420 lei. 7. a) $\mathcal{P} = 10(3 + \sqrt{3})$ cm; b) $\frac{\mathcal{A}_{ABD}}{\mathcal{A}_{ABC}} = \frac{1}{4}$.

8. a) Dacă $\angle BDC = 60^\circ \Rightarrow \widehat{BC} = 120^\circ \Rightarrow \angle AOC = 60^\circ$, deci $\triangle AOC$ – echilateral; $\mathcal{A}_{\triangle AOC} = 16\sqrt{3}$ cm².

Testul 2: 1. a) 36; b) $3\sqrt{3}$; c) $-2\sqrt{3} - 5\sqrt{2}$. 2. a) $S = \{-2\}$; b) $S = \{7\}$; c) $S = \{-4, 2\}$; d) $S = \{-1, 6\}$; e) $S = \{-6, 2\}$. 3. 320 lei. 4. a) $S = \{(2, -3)\}$; b) $S = \{(3, 4)\}$. 5. $m_a = 5\sqrt{6}$; $m_g = 12$. 6. b) $AB = 5$, $AC = 5$; $BC = 5\sqrt{2}$. Se aplică reciproca teoremei lui Pitagora. 7. a) $BC = 24$ cm; $DM = 6$ cm $\Rightarrow BD = 6$ cm; $AB = 12$ cm și $AC = 12\sqrt{3}$ cm. $\mathcal{A}_{\triangle ABC} = 72\sqrt{3}$ cm² și $\mathcal{P}_{\triangle ABC} = 12(3 + \sqrt{3})$ cm; b) 25%. 8. a) $\mathcal{A}_{\triangle CMN} = \mathcal{A}_{ABCD} - \mathcal{A}_{\triangle MAN} - \mathcal{A}_{\triangle MBC} - \mathcal{A}_{\triangle NDC} = 950$ cm²; b) $MN = 50$ cm; d(C; MN) = 38 cm; c) $\sin(\angle CNM) = \frac{19\sqrt{26}}{130}$.

Testul 3: 1. a) 4; b) 1; c) 128. 2. a) $S = \{2\}$; b) $S = \{4\}$; c) $S = \{1, -2\}$; d) $S = \left\{-\frac{10}{3}, 4\right\}$; e) $S = \left\{-\frac{1}{2}, 2\right\}$.

3. 35 ani (mama); 14 ani (fiul). 4. a) $S = \{(-2, -3)\}$; b) $S = \{(2, -1)\}$. 5. a = 24; b = 6; $m_a = 15$; $m_g = 12$.

6. b) $\mathcal{A}_{\triangle ABC} = 48$ (u²); $\mathcal{P}_{\triangle ABC} = 32$ (u).

7. a) Se arată că $\angle B = 60^\circ$. Dacă $CE \perp AB \Rightarrow CE = 6\sqrt{3}$ cm;

$\mathcal{A}_{ABCD} = 108\sqrt{3}$ cm²; b) Se calculează $\mathcal{A}_{\triangle BDC} = \mathcal{A}_{ABCD} - \mathcal{A}_{\triangle ADB} = 36\sqrt{3}$ cm² $\Rightarrow d(D; BC) = 6\sqrt{3}$ cm;

c) Cum $DC \parallel AB$ și $DC = \frac{AB}{2}$, atunci CD este linie mijlocie în $\triangle MAB \Rightarrow MD = DA = 12$ cm și $MC =$

$= BC = 12$ cm, deci $\triangle MAB$ – echilateral; $\mathcal{A}_{\triangle MAB} = 144\sqrt{3}$ cm².

8. a) $\widehat{AC} = 60^\circ \Rightarrow \angle ABC = 30^\circ \Rightarrow AM = 10$ cm; $BC = 20\sqrt{3}$ cm; $R = \frac{AB \cdot AC \cdot BC}{4 \cdot \mathcal{A}_{\triangle ABC}}$ $\Rightarrow R = 20$ cm; b) $MA' = 30$ cm $\Rightarrow BA' = CA' = 20\sqrt{3}$ cm;

$\mathcal{A}_{\triangle BAC'} = \frac{BC \cdot AA'}{2} = 400\sqrt{3}$ cm²; $\mathcal{P}_{\triangle BAC'} = 40(\sqrt{3} + 1)$ cm.

Testul 4: 1. a) $-16\sqrt{3}$; b) $\frac{1}{3}$; c) $20\sqrt{2}$. 2. a) $\frac{4}{3}$; b) $\frac{4}{3}$; $m_g = \frac{4}{3}$. 3. a) $S = \{3\}$; b) $S = \{1\}$; c) $S =$

$= \{-\sqrt{6}, 3\sqrt{6}\}$; d) $S = \{-6, 2\}$; e) $S = \{-6, 7\}$. 4. 36 ani; 12 ani; peste 12 ani. 5. a) $S = \{(-3, -4)\}$; b) $S =$

Cuprins

RECAPITULARE ȘI EVALUARE INITIALĂ

Teste cu exerciții și probleme recapitulative pentru pregătirea testării inițiale 5

ALGEBRĂ

Capitolul I. INTERVALE DE NUMERE REALE. INECUAȚII ÎN \mathbb{R}

1. Mulțimi de numere. Forme de scriere a unui număr	13
<i>Test de autoevaluare</i>	19
2. Reprezentarea pe axă. Ordonarea numerelor reale. Valoarea absolută.	
Aproximarea numerelor reale.....	21
Recapitulare și sistematizare prin teste	26
<i>Test de autoevaluare</i>	27
3. Mulțimi definite printr-o proprietate comună a elementelor lor.....	29
4. Intervale în \mathbb{R} . Definiție. Reprezentare pe axă	30
5. Operații cu intervale	35
<i>Test de autoevaluare</i>	41
Recapitulare și sistematizare prin teste	43
6. Inecuații de forma $ax + b \geq 0$ ($\leq, >, <$), unde $a, b \in \mathbb{R}$	44
<i>Test de autoevaluare</i>	47
Recapitulare și sistematizare prin teste	49

Capitolul II. CALCUL ALGEBRIC ÎN \mathbb{R}

A. Operații cu numere reale reprezentate prin litere	50
1. Adunarea și scăderea numerelor reale reprezentate prin litere.....	51
2. Înmulțirea și împărțirea numerelor reale reprezentate prin litere	54
3. Ridicarea la putere cu exponent număr natural a numerelor reale reprezentate prin litere.....	58
4. Ordinea efectuării operațiilor cu expresii algebrice	61
<i>Test de autoevaluare</i>	65
Recapitulare și sistematizare prin teste	67
5. Formule de calcul prescurtat	68
<i>Test de autoevaluare</i>	73
Recapitulare și sistematizare prin teste	75
6. Descompuneri în factori utilizând reguli de calcul în \mathbb{R}	76
6.1. Metoda factorului comun	76
6.2. Utilizarea formulelor de calcul prescurtat	79
6.3. Gruparea termenilor.....	83
6.4. Metode combinate	85
6.5. Maxime și minime. Inegalități algebrice	90
<i>Test de autoevaluare</i>	93
Recapitulare și sistematizare prin teste	95
B. Rapoarte de numere reale reprezentate prin litere	96
7. Amplificarea. Simplificarea	96
<i>Test de autoevaluare</i>	103

GEOMETRIE

Capitolul I. ELEMENTE ALE GEOMETRIEI ÎN SPAȚIU

1. Punete, drepte, plane. Determinarea dreptei.....	105
2. Determinarea planului	108
3. Corpuri geometrice.....	110
3.1. Piramida, piramida regulată, tetraedrul regulat	110
3.2. Prisma dreaptă. Paralelipipedul dreptunghic. Cubul	112
3.3. Cilindrul circular drept. Conul circular drept	116
<i>Test de autoevaluare</i>	119
4. Pozițiile relative a două drepte în spațiu; relația de paralelism în spațiu.....	121
5. Unghiuri cu laturile respectiv paralele; unghiul a două drepte în spațiu; drepte perpendiculare	123
6. Pozițiile relative ale unei drepte față de un plan.....	125
<i>Test de autoevaluare</i>	129
Recapitulare și sistematizare prin teste	131
7. Pozițiile relative a două plane. Plane paralele.....	132
8. Secțiuni paralele cu baza în corpurile geometrice studiate. Trunchiul de piramidă.	
Trunchiul de con circular drept	136
9. Probleme de matematică aplicată în viața cotidiană.....	139
10. Perpendicularitate	140
10.1. Dreaptă perpendiculară pe un plan. Distanța de la un punct la un plan.....	140
<i>Test de autoevaluare</i>	143
10.2. Înălțimea unei piramide. Înălțimea unui con circular drept.....	145
10.3. Distanța dintre două plane paralele. Înălțimea prismei. Înălțimea cilindrului circular drept. Înălțimea trunchiului de piramidă. Înălțimea trunchiului de con	146
<i>Test de autoevaluare</i>	149
Recapitulare și sistematizare prin teste.....	151
10.4. Plane perpendiculare	152
11. Proiecții de puncte, de segmente și de drepte pe un plan	154
12. Unghiul dintre o dreaptă și un plan. Lungimea proiecției unui segment.....	156
<i>Test de autoevaluare</i>	159
13. Unghi diedru. Unghi plan corespunzător diedrului. Unghiul dintre două plane.....	161
<i>Test de autoevaluare</i>	165
Recapitulare și sistematizare prin teste	167
14. Teorema celor trei perpendiculare. Calculul distanței de la un punct la o dreaptă. Calculul distanței de la un punct la un plan. Calculul distanței dintre două plane paralele	168
<i>Test de autoevaluare</i>	173
Recapitulare și sistematizare prin teste	175
15. Probleme de matematică aplicată în viața cotidiană.....	176
MODELE DE TEZE SEMESTRIALE.....	178
PROBLEME PENTRU PREGĂTIREA OLIMPIADEI ȘI A CONCURSURILOR ȘCOLARE.....	183
INDICAȚII ȘI RĂSPUNSURI.....	187